

مطالعات علمی و پژوهشی

دوره دوم، شماره ۸۰
پاییزه ۱۳۹۱

E-ISSN: ۲۷۸۳-۵۰۷۳

دانشگاه علم و فناوری
واحد علوم و تحقیقات تهران

E-ISSN: 2783-5073

مطالعات هنر و زیباشناسی

فصلنامه علمی مطالعات هنر و زیباشناسی

دوره دوم، شماره ۵، پاییز ۱۴۰۱

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: محمدرضا عزیزی
سرمدیر: بهنام ترابی
گرافیسیت: دریا خسروی
ویراستاران: مرتضی قنبری - کوثر رادفر
طراح سایت: امیر میرزایی
امور داخلی: فاطمه گلین مقدم
روابط عمومی: نیلا حیدری آزاد

اعضای هیئت تحریریه:

آقای دکتر حمیدرضا شعیری
استاد تمام گروه زبان و ادبیات فرانسه دانشگاه تربیت مدرس تهران
آقای دکتر علی عباسی
استاد تمام گروه زبان و ادبیات فرانسه دانشگاه شهید بهشتی
آقای دکتر بهمن نامور مطلق
دانشیار گروه زبان و ادبیات فرانسه دانشگاه شهید بهشتی

خانم دکتر نیر طهوری
استادیار گروه پژوهش هنر واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی
خانم دکتر پرستو محبی
مدیر گروه پژوهش هنر واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی

آقای دکتر طاهر رضا زاده سراسکانرودی
استادیار گروه پژوهش هنر واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی
خانم دکتر ایلنا زرهبهر
استادیار گروه پژوهش هنر واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی

خانم دکتر مینو خانی
استادیار گروه پژوهش هنر واحد تهران شمال دانشگاه آزاد اسلامی
آقای دکتر پویا سرایی
استادیار گروه موسیقی واحد تهران مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی

خانم دکتر آیت شوکتی
استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد خوی دانشگاه آزاد اسلامی
آقای دکتر بابک خضرائی
استادیار گروه موسیقی دانشگاه هنر تهران

خانم دکتر حمیده جعفری
استادیار گروه هنر واحد تهران جنوب دانشگاه آزاد اسلامی
آقای دکتر پیمان عزیززاده اسکویی
استادیار / مدیر گروه پژوهش هنر واحد تهران جنوب دانشگاه آزاد اسلامی

آقای دکتر پیروز ارجمند
درس دانشگاه، مدیر گروه موسیقی دانشگاه علمی کاربردی تهران
آقای دکتر امین جعفری زاده
استادیار گروه نمایش واحد تهران مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی

آقای دکتر رحمان پرچگانی
استادیار گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
آقای دکتر رسول پهلوان پور
استادیار گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

آقای دکتر رامین شهبازی
مدیر گروه سینما دانشگاه سوره

درباره نشریه

فصلنامه علمی مطالعات هنر و زیباشناسی، نشریه ای است که به انتشار نتایج پژوهش‌ها و مقالات علمی، تألیفی و تصنیفی دانشجویان هنر، پژوهشگران و صاحب‌نظران در عرصه هنرهای تجسمی، هنرهای دیداری و شنیداری، و نیز مطالعات میان‌رشته‌ای هنر با سایر حوزه‌های علمی و سایر علوم می‌پردازد. این نشریه، پذیرای پژوهش‌های مرتبط با تاریخ هنر، نقد و تحلیل هنری، فلسفه و زیباشناسی مطالعات میان‌رشته‌ای در عرصه مباحث یادشده، با رویکرد تحلیلی، تطبیقی و انتقادی است.

اعضای کمیته علمه:

دبیر بخش پژوهش: دکتر محمد امین خلیلیان
دبیر بخش ترجمه: خانم نازنین اردویازارچه
دبیر بخش یادداشت‌های علمه: خانم ساره سیاحه

همکاران این شماره:

دکتر پویا سراسی - محمدرضا عزیزی
غزل حیدری - عبدالرضا کاظمی
هدی حمدیه - دکتر ایلنا زرهبهر
دکتر طاهر رضا زاده - دکتر مینو خانی
دکتر محمد امین خلیلیان - بهنام ترابی
علی ترقه‌جاه - نوید دهقان
محمد انور - سمیه موسویان
محمد حاجه دیزجه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

ارتباط با ما

آدرس سایت
www.artstudiesmag.ir
آدرس ایمیل
artstudiesmag.iau@gmail.com
اینستاگرام
@artstudiesmag_ir

فهرست

بخش پژوهش

- ۲ مطالعه الگوی سفر قهرمان در سینمای احمد رضا معتمدی بر اساس آرای جوزف کمپل
(مطالعه موردی فیلم زشت و زیبا)
بهنام نژاد - مینو خان
- ۱۲ چالش مفهوم موسیقی دستگاره در مطالعات زیبایی شناختی موسیقی ایران
پویا سرائی
- ۲۰ نقد روانکاوانه به من محمص باتکیه بر رساله روانکاوی لئوناردو دوداویچچه
غزل حیدری
- ۴۱ بسط اندیشه‌های پدیدارشناسانه رومن اینگاردن توسط ولفگانگ آیزنر در زیبایی شناسی دریافت
محمد امین خلیلیان
- ۵۱ مطالعه مفهوم هنر سنتی با گذر از دیدگاه‌های برخی از سنت گرایان
محمد رضا عزیزی - عبدالرضا کاظمی
- ۵۵ مطالعه تطبیقی آرای سنت گرایان و تاریخ اندیشان در تبیین فضا و ترکیب بندی در نقاشی ایران
علی ترقی جاہ - طاهر رضا زاده
- ۸۷ بررسی تطبیقی نقوش زنان در هنر ساسانی و قرون اولیه اسلامی
هدی حمدیه - ایلیاناز زهریر - طاهر رضا زاده

بخش ترجمه

- ۱۰۷ پاسخ‌های زیبایی شناسی به معماری
الکساندر کوبن، آنجان چاترجه - مترجم: سمیه موسویان
- ۱۲۹ بازنگری پست دراماتیک اینشتین روی ساحل - صحنه قطار ساخته رابرت ویلسون
رابرت ویلسون - مترجم: مصطفی انور - محمد حاجه دیزجه
- ۱۳۶ بداهه گفت و شنود موسیقایی: پدیدارشناسی موسیقی از بروس ایس بنسن
ملوین بکستروم - مترجم: محمد رضا عزیزی

بخش نقد و یادداشت‌های علمه

- ۱۴۵ مساله بازنمایی در موسیقی با رویکرد به منبع شناسی موضوعی آن
پویا سرائی
- ۱۵۱ بررسی نقش مقوله اقتصاد در چرخه صنعت سینمای کشور (تحلیل هزینه و درآمدهای مرتبط با ساخت، تولید، پخش و اکران فیلم‌های سینمایی)
نوید دهقانی

سخن سردبیر

"گاهی کسی بیدار می شود

و می رود و می رود و می رود.. " ریلکه در پاره ای از کتاب ساعات، از اضطراب یک مسافر میگوید. روایت بیرون زدن، به جاده زدن و به پیش رفتن مسافری به ناگاه در نیمه شبی یا دمدمای صبحی.

مردی یا زنی که بر می خیزد و می رود به مسیری بی مقصد به ناکجایی بی کرانه...
به کجا، به کدامین سو! نمی دانیم.

شاید مسافر می رود تا لحظه صبح، شاید به سوی خانه ای می رود که هرگز نداشته است. شاید تنها در حاشیه زندگی پرسه می زند و یا همانند زائری می رود تا آستانه مرگ! شاید همچون گم شده ای در جنگلی انبوه به دو راهی جاده انتخاب می رسد!
شاید مسیری را در اعماق شعر میپوید.

مسیری در آنسوی دشت های شب در آنسوی پرنگاه رنج؛
مسیری که باید به پایان برساند.

آنگونه که پاسترناک می گوید:

"شعر! به تو سوگند یاد میکنم

با این جان ناچیز با این صدای گرفته به پایان برسانمت."

مسافر از پا نمی نشیند. گاه تا آنسوی زمان می دود. می رود تا کرانه ی منزلگاه خاطره.

می رود تا غبار فراموشی بر خاطره ی یک آغوش

می رود تا آستانه خانه پدری و تبدیل به کودکی می شود که در روزهای معصومیتش میشناخت!
ما مسافران زمان،

ما سرگشتگان خاطره و رنج،

ما پرسه زنان بی هدف دشت های خدا،

شاید روزی در انتهای شب به خانه ای برسیم خانه ای ایمن از شادی؛ خانه ای روشن به چراغ فرهنگ و دانایی.

شاید روزی درب خانه ای را بکشاییم، پرده های جهالت را به کناری بزنیم و در خانه ای از سعادت و عشق اندکی بیارامیم.

در شماره پیش رو کوشیدیم به سفر خود در جاده ی فرهنگ ادامه دهیم و در ترویج و معرفی پژوهش های ارزشمند همکاران خود از پا ننشینیم

این شماره را در کمال احترام به خوانندگان پر شمار فصلنامه علمی مطالعات هنر و زیباشناسی که مسافران فرهنگ و هنر اند تقدیم می کنیم

بهنام ترابی

سردبیر

سخن

مدیرمسئول

جرعه ای افتخار

پس از ارسال نسخه ترجمه شده رساله «عقل سرخ» شهاب الدین سهروردی توسط هانری کربن برای نویسنده شهیر اروپایی؛ اوژن یونسکو، وی در پاسخ کربن می نویسد:

پاریس، اول ژوئیه ۱۹۷۶

آقا و دوست عزیز

من با اعجاب تمام «عقل سرخ» را خواندم. شما یکی از بزرگترین و اعجاب برانگیزترین متن های حیات معنوی را به غرب شناسانده اید. بدون تردید شما آن متن را در خاطره خود ایرانیان نیز زنده کرده اید. متن، مشکل است و نمی توان آن را وقت و بی وقت خواند. باید منتظر لحظه ای ماند که دل یاری کند. اما وقتی راه گم می کنم یادداشت ها و توضیحات شما بار دیگر مرا به جاده هدایت می کنند. در واقع شاید تا پایان زندگیم نیازمند خواندن نوشته دیگری نباشم. این اثر را خواهیم خواند و باز هم خواهیم خواند.

صمیمانه از شما متشکرم

ارادتمند شما

اوژن یونسکو

۱- اوژن یونسکو (۱۹۹۴-۱۹۰۹) نمایش نامه نویس و نویسنده فرانسوی رومانیایی الاصل، عضو فرهنگستان فرانسه بوده و بارزترین نماینده تئاتر پوچی نامیده می شود. مشهورترین نمایش نامه پونسکو، کرگدن نام دارد.

۲- هانری کربن (۱۹۷۹-۱۹۰۳) فیلسوف و ایران شناس فرانسوی و استاد دانشگاه سوربن پاریس بوده است. او آثار شیخ شهاب الدین سهروردی را به فرانسه ترجمه کرده و تلاش بسیاری در معرفی فرهنگ ایرانی-اسلامی به جهانیان کرده است.

۳- شهاب الدین سهروردی (۵۸۷-۵۴۹ق)، فیلسوف ایرانی است که حکمت اشراق در آثار و روش فلسفی او به کمال رسیده و به همین جهت به «شیخ اشراق» ملقب می باشد. سهروردی کتابی به نام «عقل سرخ» نوشته است. از نظر قدما، رنگ سرخ ترکیبی از سیاه و سفید است. سهروردی وقتی از عقل سرخ بحث می کند یعنی عقلی که در انسان وجود دارد. عقل انسان بر حسب ذات، سفید و نورانی است اما بدن او تاریکخانه و ظلمت است. پس عقل سفید و شفاف و ذاتاً نورانی وقتی در این ظلمت قرار می گیرد، سرخ می شود. پس منظور از عقل سرخ همان عقل آدمی است.

ترجمه و توضیح: محمدرضا عزیزی

مدیرمسئول

- نوشتارهای علمی - پژوهشی، ترجمه و نقد در زمینه‌های تاریخ و پژوهش هنر، برای درج در نشریه پذیرفته شده و پس از داوری و تصویب هیئت تحریریه به چاپ می‌رسند.
- نوشتارهای ارسالی نباید قبلاً در هیچ نشریه‌ای به چاپ رسیده باشند و نباید همزمان به نشریه‌های دیگر ارائه شده باشند و ارائه گواهی عدم مشابهت (نا سقف ۳۰ درصد) از سایت سمیم نور در کنار نامه رعایت حقوق تألیف و نامه به سردبیر (موجود در سایت) در هنگام بارگزاری مقالات الزامی است.

- نوشتارها باید به زبان فارسی و با رعایت اصول و آیین نگارش (مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی) تهیه شده باشد.
* نکته: رعایت نیم فاصله (می‌شود، کتاب‌ها) و یای کونه روی‌های غیرملفوظ (نامه من) رعایت گردد.
شماره و مآخذ عکس‌ها، نگاره‌ها و غیره به ترتیبی که در متن به آن اشاره می‌شود در ذیل آنها قید گردند.
همچنین می‌بایست فایل تصویری تمام عکسها، نگاره‌ها و جداول، خارج از Word با فرمت JPG یا TIFF نیز ارائه گردد.
- عناوین با فونت B Nazanin bold و اندازه قلم ۱۴ و متن نوشتار با فونت B Nazanin و اندازه قلم ۱۲ تنظیم شوند.
- مسئولیت صحت مطالب علمی با نویسنده / نویسندگان است.

“

پژوهش

مقالات ترجمه

روش تنظیم منابع و ارجاع ده

- ارجاعات درون‌متنی به صورت: (نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار، شماره صفحه) پس از نقل مطلب در داخل پرانتز می‌آید.
- فهرست منابع در پایان مقاله و در صفحه‌ای جداگانه، بر اساس حروف الفبا (نام خانوادگی) تنظیم گردد.
- چنانچه چاپ، ترجمه و یا نسخه‌های خاصی از قرآن و نهج‌البلاغه منظور نباشد، این دو مأخذ در ابتدای منابع و بدون شماره و با ستاره مشخص می‌شوند.
- کتاب: نام خانوادگی، نام. (سال انتشار)، عنوان کتاب؛ نام مترجم / مصحح، شماره جلد، نوبت چاپ، محل نشر: ناشر.
- در صورتیکه کتاب ترجمه باشد: نام خانوادگی، نام. (سال انتشار)، عنوان کتاب، نام مترجم، محل نشر، ناشر.
- مقاله: نام خانوادگی، نام. (سال انتشار)، «عنوان مقاله»، نام مجله، شماره مجله.
- در صورتیکه مقاله در یک کنفرانس ارائه شده باشد: نام خانوادگی، نام. (سال برگزاری کنفرانس)، «عنوان مقاله».
- در صورتی که مقاله ترجمه است، نام مترجم بعد از عنوان مقاله و بعد از ویرگول می‌آید.
- در صورتی که به چند اثر از یک نویسنده استناد می‌کنیم، به جای تکرار نام نویسنده از خط تیره استفاده می‌کنیم.
- پایان‌نامه: نام خانوادگی، نام، «عنوان پایان‌نامه»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری، رشته، دانشکده، دانشگاه، سال دفاع.
- منابع الکترونیکی: نام خانوادگی، نام. (تاریخ مطلب)، «عنوان مقاله»، نشانی کامل سایت: تاریخ دریافت مطلب.
- مأخذی با مؤلف نامشخص: در صورت تألیف توسط مرکز یا مؤسسه، نام آن مرکز ذکر می‌شود و در غیر این صورت منبع با نام اثر آغاز می‌شود.
- منابع لاتین: به همان ترتیب منابع فارسی و عربی تنظیم می‌شوند؛ با این توضیح که در انتهای فهرست منابع و پس از منابع فارسی و عربی می‌آیند.
- پانویشت‌های مقاله (اصطلاحات و برابرهای واژه‌ها، توضیحات و غیره) باید در متن به ترتیب شماره‌گذاری شده و در پایان هر صفحه گنجانده شوند.

اصل مقاله را به همراه ترجمه آن را در دو فرمت PDF و Word برای تحریریه انجمن ایمیل کنید
در انتخاب مقاله خود دقت کنید.
پیشنهاد می‌کنیم که مقالاتی که انتخاب می‌کنید دارای حداقل یکی از شرایط زیر باشند:
مقاله در حوزه خود به عنوان یک مقاله مرجع شناخته شود.
مقاله از نظر موضوع و یا روش، رویکرد نوینی داشته باشد.
مقاله حاوی یافته‌های جدیدی از یک موضوع باشد
مقاله پیش‌تر ترجمه نشده باشد.
اگر در شرایطی که ترجمه شما در صدد رفع کاستی‌های ترجمه‌های پیشین باشد
مقاله برگرفته از منابع معتبر باشد.
توصیه می‌کنیم که در گزینش برابرهای فارسی واژگان تخصصی از ترجمه‌ها و یا فرهنگ‌های مرجع استفاده نمایید.

نقد و یادداشت علمی

کلیه نقدها و یادداشت‌های علمی مرتبط با موضوع هنر با اولویت هنر معاصر ایران بنابر صلاحدید هیات تحریریه و الگوی نگارشی مصوب فرهنگستان هنر به چاپ می‌رسند.

- مقاله باید شامل چکیده، کلیدواژه‌ها، چارچوب نظری، مقدمه، روش تحقیق، پیشینه تحقیق و یافته‌های تحقیق، نتیجه‌گیری، پی‌نوشت‌ها و فهرست منابع باشد.
- عنوان، مقاله باید کوتاه، گویا، و بیان‌کننده محتویات آن باشد.
- مقدمه، ارائه‌کننده مسئله، هدف تحقیق و معرفی کلی مقاله است.
- نتیجه، باید به‌گونه‌ای منطقی و مفید، روشن‌کننده بحث و حاصل یافته‌های تحقیق باشد.
- صفحه مشخصات مقاله باید شامل نام و نام خانوادگی نویسنده (نویسندگان)، عنوان (رتبه علمی)، آدرس، تلفن، نمابر و پست الکترونیکی نویسنده (نویسندگان) باشد. همچنین چنانچه مقاله مستخرج از طرح پژوهشی یا رساله باشد، عنوان طرح پژوهشی یا رساله و همکاران نیز در صفحه مشخصات درج گردد.
- در مطالب پژوهشی و تحلیلی لازم است واژه‌های کلیدی مربوط به متن و عنوان مقاله، بلافاصله بعد از چکیده و بین ۵ تا ۷ کلمه نوشته شود.
- مقاله‌ها باید به ترتیب شامل چکیده فارسی، کلیدواژه‌ها، مقدمه، روش و چارچوب نظری، پیشینه تحقیق و یافته‌های تحقیق، متن اصلی مقاله، نتیجه‌گیری، پی‌نوشت‌ها، فهرست منابع و چکیده انگلیسی باشند. چکیده فارسی باید حداکثر در ۵۰۰ کلمه و شامل خلاصه‌ای از موضوع مقاله، بیان مسئله، هدف، روش پژوهش، یافته‌های مهم و نتیجه باشد و چکیده و کلیدواژه‌های انگلیسی در آخرین صفحه پس از فهرست منابع قرار گیرند.
- چنانچه مقاله دارای چند نویسنده باشد، ارائه مقاله و تمام مکاتبات باید به وسیله نویسنده مسئول انجام شود.
- مقالات پژوهشی در مجموع نباید بیش از ۸۰۰۰ کلمه باشند.
- نشریه در دخل و تصرف احتمالی داخل متن مقالات بر اساس نظر هیئت تحریریه و داوران محترم مختار خواهد بود.
- هرگونه احراز دزدی ادبی و مشابهت در مقالات باعث ثبت نام نویسنده در فهرست سیاه نشریات دانشگاهی خواهد شد.